

Astronot anne, şair baba...

Ahmet Büke'nin "Zeyno Kitapları" dizisi
bana o mutlu çocukluğumu hatırlattı.
Bir de Asa Lind'in *Kumkurdu*'nu...

Yazan: Sanem Erdem

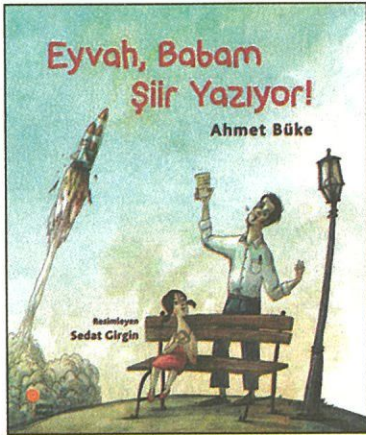

Cinsiyet rollerine pek uymayan bir evde büyüdüm diyebilirim. Annem de babam da çalıştığı için, müthiş yemekler yapmasa da -üzgünüm baba- sa- bah okula giderken, akşam eve döndüğümüzde

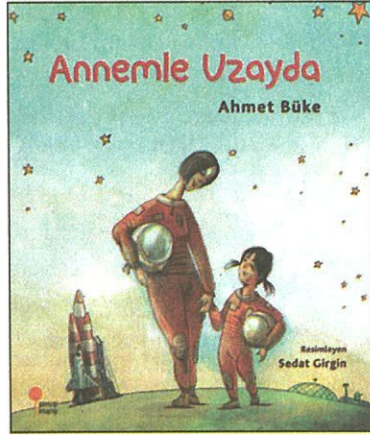
yani kısacası hemen bir şeyler yememiz gerektiğin- de babam mutfağa geçer, ailemizi beslerdi. Annemi de süper güçlü bir kadın zannederdim, bir keresinde mutfak fayanslarından birini kırdığı için. Ben de

hem arabalarla hem de bebeklerle oyna- yan bir çocuktum; ama en çok sevdiğim şey kendi uydurduğum deneyleri yapmak, bazen annemin bazen babamın kıyafetle- rini giyip kahkahalarla gülmekti. Dış dün- yada işler nasıl yürüyordu bilmiyorum; ama bana sen kız çocuğusun, sana uymaz denmedi hiç.

Ahmet Büke'nin "Zeyno Kitapları" dizisi bana o mutlu çocukluğumu hatırlattı. Bir de Asa Lind'in *Kumkurdu*'nu. Alışıldık cinsiyet rollerini tersyüz eden çekirdek aileyle, anne-babasının tuhafıklarını ka- bullenmiş akıllı bıdık çocuk karakteriyle o efsane serinin verdiği harika duyguyu verdi bana.

Eyvah, Babam Şiir Yazıyor
Ahmet Büke
Resimleyen: Sedat Girgin
Günüşiği Kitaplığı, 36 sayfa

Annemle Uzayda
Ahmet Büke
Resimleyen: Sedat Girgin
Günüşiği Kitaplığı, 44 sayfa

mlara daha sonra devam edip kitaplar hakkında bilgi vermek gerekir şimdi. Dizinin ilk kitabı *İlk, Babam Şiir Yazıyor*'un ilk bölümünde anne, baba Ahmet ve Zeyno'dan mürekkep bir çanak aileyle tanışıyoruz. Anne bir uzaybilimci, baba omik şiirler yazan bir belediye çalışanı. Anne dayken evle baba ilgileniyor. Zeyno, annesi uzayvine gittiğinde, "bir salkımın taneleri" olarak endirdiği ailesinin ayrı düşmesinden biraz mutolsa da eğlenceli babasıyla vakit geçirmekten hiç kâyetçi değil gibi. Kitabın sonraki bölümlerinde annenin uzay görevine başvurması, sınavlar için haniması ve sonunda astronot olarak kabul edilmelerini anlatıyor. Anne uzaydayken Zeyno'nun babasıyla günlerine, babasının belediye şikâyet masafaki o çok can sıkıcı işini biraz da olsa şiirleriyle lendirme girişimine şahit oluyoruz sonra.

İkinci kitap *Annemle Uzayda*, annenin acil durum uyken sürpriz bir şekilde astronot olmasının yesini anlatıyor. Belki de anneden ilham alan Zeyno'da işinden ayrılıyor ve kâğıt helva paketlerine nak için şiirler yazmaya başlıyor. Ne zaman emeli bir duyuru yapacak olsa elinde sürpriz yularla eve gelen anne, astronotluktaki başarısı ödüllendirildiğini anlatıyor ailesine. İsteddiği işiyle uzayda kısa bir yolculuk yapma teklifini ıyo heyecanla kabul ediyor ve eğitimlerden geuzayda muhteşem bir deneyim yaşıyor.

Kitapta kaba hatlarıyla anlattığım iki kitabı çok işolsam da bazı sorunlar yok değil. Örneğin kitapta annenin astronotluk sınavlarına çılgın gibi hazırlandığını okuyoruz; ama ikinci kitapta işinden ayrıldığını ve sınavları geçip astronot şunu, sürpriz yumurtalarla eve geldiğinde ilk bildiriyor ailesine. Bu durumda sınavlara gizli mi hazırlanmış oluyor? Eğitimlere katılacağını 7mi gün duyuruyor, oysa ilk kitapta aile annenin m sürecine şahit oluyor gibi bir anlam var. Alı süper açık çocuklardan, bu husus için sorular caktır bence.

Kitap ne kadar tatlı ve naifse ikinci kitapta bu birazcık didaktik bir kaygıyla bozuluyor sanki. Zeyno'nun annesiyle yaptığı uzay yolculuğunda ularına teslim olmadan sakın kalarak görevini ırası altı çizilerek vurgulanıyor mesela. Anne

karakteri bir öğretmen gibi davranıyor bu kitapta. Ayrıca şu cümlede de bir sorun hissettim: "*Annem pilotluğu bırakmış, ama çok daha zor bir işi becermiş, yüzlerce erkek adayı geride bırakarak uzaya uçmaya hak kazanmıştı.*" Annenin yüzlerce erkek arasından astronot olarak seçilmesinin vurgulanması, her ne kadar iyi amaçla olsa da zorlama bir ekleme gibi geldi bana. Kitabın cinsiyet rollerinin bulunmadığı ortamında bu bilgi gerçek dünyanın adaletsiz gerçeklerini hatırlatarak havayı bozuyor sanki. Babaların evle ilgilenmesi olağan bir şey gibi gösterilmesinin yanında kadınların astronot olmasının normal, sıradan bir gerçek olarak sunulması da daha olumlu bir mesaj verirdi bence. Uzaya gitmesi için seçilen tek kadın Zeyno'nun annesiymiş gibi bir anlam çıkıyor bu şekilde ve bu durumda anne diğer kadınlardan daha mı üstün oluyor? Kadın veya erkek, gerekli özelliklere ve koşullara sahip her insan evladı astronot da olabilir, canı ne istiyorsa onu da yapabilir.

Babanın saçma ama komik şiirleri, ikinci kitaptaki uzay tasvirleri Ahmet Büke gibi iyi bir edebiyatçının kaleminden çıktığını belli ediyor. Ancak Çin Seddi'nin uzaydan bile görülebilmesinin bir efsaneden ibaret olduğunu not etmek isterim; alçaktan bile çıplak gözle görülemiyormuş NASA'nın açıklamasına göre.

Kapaklar ve iç sayfalar, Sedat Girgin'in karakteristik muhteşem çizimleriyle bezeli. Aile üyelerinin arasındaki sevgiyi, biraz eksantrik anne babayı ve onları idare eden Zeyno'yu, bir de zırt pırt ortaya çıkıp kaybolan kediyi çizerin yorumlama biçimini çok beğendim. Sedat Girgin'in kendine has tarzı ve kullandığı renkler Ahmet Büke'nin usta kalemıyla birleşince ortaya çok güzel bir iş çıkmış.

İyi edebiyatçıların elinden çıkan çocuk kitapları bir başka güzel oluyor. Ahmet Büke, Zeyno ve ailesinin yeni maceralarını kısa zamanda bizimle tekrar buluşturur umarım. ■

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★

Editörlük ★★★★★☆